C/2026/3733

13.7.2026

Δημοσίευση αίτησης καταχώρισης σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1143 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

(C/2026/3733)

Μετά την παρούσα δημοσίευση, οι αρχές κράτους μέλους ή τρίτης χώρας ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και είναι εγκατεστημένο ή διαμένει σε τρίτη χώρα, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1143 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [1], μπορούν/-εί να υποβάλουν/-ει ένσταση στην Επιτροπή εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης.

ΕΝΙΑΙΟ ΕΓΓΡΑΦΟ

Ονομασίες προέλευσης και γεωγραφικές ενδείξεις των γεωργικών προϊόντων

«Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator»

Αριθ. ΕΕ: PDO-SK-03401 — 13.1.2025

1. **Ονομασία**

«Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator»

2. **Τύπος γεωγραφικής ένδειξης**

ΠΟΠ ☒ ΠΓΕ ☐

3. **Χώρα στην οποία ανήκει η γεωγραφική περιοχή**

Σλοβακία

4. **Περιγραφή του γεωργικού προϊόντος**

4.1. *Κατάταξη του γεωργικού προϊόντος σύμφωνα με την κλάση και τον κωδικό της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1143*

22 — ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ

2201 — Νερά, στα οποία περιλαμβάνονται και τα φυσικά ή τεχνητά μεταλλικά νερά και τα αεριούχα νερά, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ούτε αρωματισμένα· πάγος και χιόνι

2201 10 — Νερά μεταλλικά και νερά αεριούχα

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1143 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις για τον οίνο, τα αλκοολούχα ποτά και τα γεωργικά προϊόντα, καθώς και σχετικά με τα εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα και τις προαιρετικές ενδείξεις ποιότητας για τα γεωργικά προϊόντα, ο οποίος τροποποιεί τους κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, (ΕΕ) 2019/787 και (ΕΕ) 2019/1753 και καταργεί τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 (ΕΕ L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

4.2. *Περιγραφή του γεωργικού προϊόντος για το οποίο ισχύει η καταχωρισμένη ονομασία*

Το προϊόν «Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator» είναι φυσικό ανθρακούχο ή ελαφρώς ανθρακούχο μεταλλικό νερό με υψηλά επίπεδα ανόργανων συστατικών, ασβεστίου, μαγνησίου, νατρίου και όξινων ανθρακικών αλάτων. Είναι αλμυρό, θειώδες, φυσικά ανθρακούχο νερό πηγής με έντονη ορυκτώδη γεύση που οφείλεται στην υψηλή περιεκτικότητά του σε νάτριο και όξινα ανθρακικά άλατα, και έχει την ακόλουθη σύνθεση:

Κατιόντα	**mg/l**
Ca^{2+}	469,00
Na^{+}	242,00
Mg^{2+}	173,00
K^{+}	36,50
NH_4^{+}	0,96
Ανιόντα	**mg/l**
SO_4^{2-}	155,00
NO_3^{-}	< 1,00
NO_2^{-}	< 0,01
Cl^{-}	106,00
HCO_3^{-}	2 635,00

4.3. *Παρεκκλίσεις σχετικά με την προέλευση των ζωοτροφών (μόνο για τα προϊόντα ζωικής προέλευσης που φέρουν προστατευόμενη ονομασία προέλευσης) και περιορισμοί όσον αφορά την προέλευση των πρώτων υλών (μόνο για τα μεταποιημένα προϊόντα που φέρουν προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη)*

Στην γεωγραφική περιοχή αυτή αναβλύζουν πηγές μεταλλικού νερού.

4.4. *Ειδικά στάδια της παραγωγής τα οποία πρέπει να εκτελούνται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής*

Το προϊόν «Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator» αντλείται αδιαλείπτως στη μονάδα παραγωγής μέσω σωλήνων διανομής. Υποβάλλεται σε επεξεργασία για την απομάκρυνση των ενώσεων σιδήρου και θείου με τη χρήση εγκεκριμένης τεχνολογίας οξείδωσης με εμπλουτισμένο με όζον αέρα. Στη συνέχεια, το νερό διηθείται, προστίθεται σε αυτό εκ νέου διοξείδιο του άνθρακα και εμφιαλώνεται.

4.5. *Ειδικοί κανόνες για τον τεμαχισμό, το τρίψιμο, τη συσκευασία κ.λπ. του προϊόντος στο οποίο αναφέρεται η καταχωρισμένη ονομασία*

Το προϊόν «Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator» εμφιαλώνεται σε συσκευασίες πώλησης που τηρούν αυστηρά υγειονομικά κριτήρια, μέσω τεχνολογικής διαδικασίας που αποκλείει κάθε επιμόλυνση από ξένα στοιχεία ή ουσίες, σχηματίζοντας ένα κλειστό κύκλωμα μεταξύ του σημείου παροχής νερού και του σημείου εμφιάλωσης προς πώληση.

4.6. *Ειδικοί κανόνες για την επισήμανση του γεωργικού προϊόντος στο οποίο αναφέρεται η καταχωρισμένη ονομασία*

—

5. **Συνοπτική οριοθέτηση της γεωγραφικής περιοχής**

Η περιοχή των πηγών φυσικού μεταλλικού νερού βρίσκεται στην επαρχία Prešov στα κτηματολογικά εδάφη των κοινοτήτων Lipovce, Šindliar και Lačnov, και στην επαρχία Levoča στο κτηματολογικό έδαφος της κοινότητας Vyšný Slavkov. Από διοικητική άποψη, εντάσσεται στην επαρχία Prešov στη βορειοανατολική Σλοβακία.

6. **Δεσμός με τη γεωγραφική περιοχή**

Η αιτιώδης σχέση βασίζεται στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής.

Ιδιαιτερότητα της γεωγραφικής περιοχής

Το υπέδαφος της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής είναι πλούσιο σε πετρώματα όπως ψαμμίτης, μάργα και άργιλος, τα οποία περιέχουν άφθονα ανόργανα συστατικά (ασβέστιο, νάτριο, μαγνήσιο και όξινα ανθρακικά άλατα). Τα πετρώματα αυτά λειτουργούν ως σύστημα διήθησης που συγκρατεί τις προσμείξεις, εμπλουτίζοντας παράλληλα το νερό με πολύτιμα ανόργανα συστατικά. Οι βροχοπτώσεις και τα υπόγεια ρεύματα βοηθούν το νερό να διεισδύσει σε βαθύτερα στρώματα, με αποτέλεσμα αυτό να διέρχεται μέσα από αυτά τα πετρώματα και να απορροφά τα ανόργανα συστατικά στα υπόγεια στρώματα των πετρωμάτων χάρη στον αργό ρυθμό ροής του.

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από εύκρατο έως αρκετά ψυχρό κλίμα. Ο αέρας είναι σχετικά υγρός κατά τη διάρκεια του χειμώνα λόγω του χιονιού και της υγρασίας από τις βροχοπτώσεις. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού η υγρασία κυμαίνεται μεταξύ 60 % και 70 %. Η μέση θερμοκρασία τον χειμώνα ανέρχεται περίπου σε -10 °C, ενώ το καλοκαίρι μπορεί να φτάσει έως τους 25 °C, αν και παραμένει χαμηλότερη σε μεγαλύτερα υψόμετρα. Οι συνθήκες θερμοκρασίας επηρεάζουν την ταχύτητα αυτών των γεωχημικών διεργασιών.

Στο παρελθόν είχε παρατηρηθεί στην περιοχή ηφαιστειακή δραστηριότητα, η οποία άφησε πίσω της υπόγεια κοιτάσματα διοξειδίου του άνθρακα. Ως εκ τούτου, το μεταλλικό νερό είναι φυσικώς αεριούχο χάρη στο διοξείδιο του άνθρακα, μέσω διαδικασίας που του προσδίδει λεπτό αφρισμό και ιδιαίτερη γεύση. Ταυτόχρονα, η παρουσία διοξειδίου του άνθρακα αυξάνει τη διαλυτότητα των ανόργανων συστατικών στο νερό, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η περιεκτικότητά του σε μεταλλικά στοιχεία.

Πρόκειται για μεταλλικό νερό ανοργανοποίησης του άνθρακα, μετεωρικής προέλευσης. Η κύρια διεργασία ανοργανοποίησης από την οποία προκύπτει η χημική σύνθεση του μεταλλικού νερού είναι η διάλυση ανθρακικών αλάτων, κατά τη διάρκεια της οποίας απελευθερώνονται ασβέστιο, μαγνήσιο και όξινα ανθρακικά άλατα. Οι διεργασίες ανοργανοποίησης είναι εντονότερες σε μεγαλύτερο βάθος, όπου απελευθερώνεται διοξείδιο του άνθρακα.

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από αυξημένη υγρασία, η οποία είναι επωφελής για το φυσικό περιβάλλον και στηρίζει την πλούσια χλωρίδα και πανίδα της περιοχής. Αυτό έχει αντίκτυπο στην ποιότητα και τη σταθερότητα των υπόγειων πηγών υδάτων.

Ιδιοτυπία του προϊόντος

Το προϊόν «Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator» είναι ένα μεταλλικό νερό τα συνολικά επίπεδα μεταλλικών στοιχείων του οποίου υπερβαίνουν τα 1 500 mg/l. Είναι πλούσιο σε ανόργανα άλατα και περιέχει μεγάλες ποσότητες ασβεστίου, μαγνησίου και άλλων μεταλλικών στοιχείων. Αποκτά με φυσικό τρόπο τον αεριούχο χαρακτήρα του με διοξείδιο του άνθρακα, γεγονός που του προσδίδει λεπτό αφρισμό — σε αντίθεση με την περίπτωση στην οποία το διοξείδιο του άνθρακα προστίθεται τεχνητά.

Λόγω της σύνθεσής του από μεταλλικά στοιχεία και της φυσικής ενανθράκωσής του, το «Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator» έχει ιδιαίτερη, λεπτή γεύση χωρίς σημαντική αλατότητα, αλλά με θειώδες άρωμα.

Αιτιώδης σχέση

Η οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή είναι πλούσια σε ιζηματογενή πετρώματα (ιδίως ασβεστόλιθο και δολομίτη), τα οποία περιέχουν μεγάλες ποσότητες ασβεστίου, νατρίου και μαγνησίου. Οι κλιματικές συνθήκες καθορίζουν τη ροή και την αναπλήρωση των υπόγειων υδάτων, με τις βροχοπτώσεις να συμβάλλουν στην παροχή νερού και να βοηθούν το νερό να διεισδύσει βαθύτερα στο υπέδαφος, όπου απορροφά ανόργανα συστατικά. Το διοξείδιο του άνθρακα στην περιοχή αυτή διαδραματίζει καίριο ρόλο στη διαδικασία εμπλουτισμού του νερού με ανόργανα συστατικά, γεγονός που του προσδίδει υψηλή περιεκτικότητα σε μεταλλικά στοιχεία.

Το Lipovce βρίσκεται σε ένα περιβάλλον που επηρεάζεται ελάχιστα από την ανθρώπινη δραστηριότητα. Αυτό σημαίνει ότι οι πηγές στην περιοχή αυτή παραμένουν φυσικά καθαρές. Η περιοχή παρουσιάζει ένα ιδιαίτερο μικροκλίμα που στηρίζει τη σταθερότητα των υπόγειων πηγών. Η περιορισμένη βιομηχανική δραστηριότητα και τα άφθονα δάση συμβάλλουν στη διατήρηση της καθαρότητας του νερού και της μεγάλης περιεκτικότητάς του σε φυσικά ανόργανα συστατικά, χωρίς να υπάρχει ανάγκη για τεχνητά πρόσθετα.

Το μεταλλικό νερό του Lipovce ήταν γνωστό από παλιά. Σύμφωνα με μη καταγεγραμμένη παράδοση, το νερό χρησιμοποιούνταν από μοναχούς που λέγεται ότι ήταν οι ιδιοκτήτες ή οι κάτοικοι ενός κάστρου που έβλεπε μία από τις κορυφές της οροσειράς Branisko. Στα τέλη του πρώτου μισού του 18ου αιώνα, ο Matthias Bel ανέφερε για πρώτη φορά αυτές τις πηγές στο χειρόγραφό του που περιγράφει την περιοχή Šariš.

Κατά το πρώτο μισό του 19ου αιώνα, το Lipovce μετατράπηκε σε σημαντικό θέρετρο ιαματικών λουτρών, προσελκύοντας οικογένειες ευγενών από ολόκληρη την επαρχία Prešov. Μεταξύ των θεραπειών που παρέχονταν στο θέρετρο ήταν και θεραπείες κατανάλωσης νερού. Ο κόμης Szakmáry ονόμασε αυτά τα νερά «Salvator» (Σωτήρας) και άρχισε να εμφιαλώνει και να εμπορεύεται το μεταλλικό νερό ήδη από τις αρχές του 19ου αιώνα. Το προϊόν «Lipovská minerálna voda Salvator / Salvator» είναι ένα από τα παλαιότερα εμφιαλωμένα μεταλλικά νερά στη Σλοβακία. Η σημασία της πηγής αυτής υπογραμμίζεται επίσης από το γεγονός ότι η ουγγρική κυβέρνηση την χαρακτήρισε προστατευόμενη ζώνη ήδη από το 1880. Η δημοτικότητα αυτού του εξαιρετικού μεταλλικού νερού έχει σαφώς αυξηθεί και, χάρη στην πολυετή παράδοση και τη βέλτιστη σύνθεσή του, το νερό παραμένει δημοφιλές και χαίρει ιδιαίτερης εκτίμησης τόσο στη Σλοβακία όσο και στις ξένες αγορές.

Έχουν καθοριστεί ζώνες προστασίας σε ολόκληρη την οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή του φυσικού μεταλλικού νερού, σκοπός των οποίων είναι η προστασία αυτής της περιοχής πηγών μεταλλικού νερού από τυχόν βλάβες που προκαλούνται από οικονομικές, γεωργικές ή άλλου είδους δραστηριότητες οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν την τρέχουσα κατάσταση, την απόδοση, την εξαιρετική χημική σύνθεση και τον παρθένο χαρακτήρα του νερού, προκειμένου να διατηρηθούν οι ποιοτικές και ποσοτικές τιμές του και να διασφαλιστεί η συνέχιση της συνετής χρήσης του.

Το προϊόν «Lipovská minerálna voda Salvator/Salvator» προστατεύεται επίσης βάσει διμερών συμφωνιών: της Συνθήκης της 19ης Ιανουαρίου 1976 μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με την προστασία των ενδείξεων προέλευσης, των ονομασιών προέλευσης και άλλων γεωγραφικών ενδείξεων, της Συμφωνίας της 18ης Μαΐου 1987 μεταξύ της κυβέρνησης της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας και της κυβέρνησης της Πορτογαλικής Δημοκρατίας σχετικά με την προστασία των ενδείξεων προέλευσης, των ονομασιών προέλευσης και άλλων γεωγραφικών και παρόμοιων ονομασιών και της Συνθήκης της 20ής Ιανουαρίου 1981 μεταξύ της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας και της Δημοκρατίας της Αυστρίας σχετικά με την προστασία των ενδείξεων προέλευσης, των ονομασιών προέλευσης και άλλων ονομασιών γεωργικών και βιομηχανικών προϊόντων που αναφέρονται στην προέλευση.

Η ονομασία «Lipovská minerálna voda Salvator» προστατεύεται σε εθνικό επίπεδο από τις 22 Δεκεμβρίου 1979.

Η εμφιάλωση του μεταλλικού νερού συνεχίστηκε με την πάροδο των ετών μέχρι σήμερα, όπως καταδεικνύεται από αναφορές στον Τύπο (π.χ. στο Prešovske Noviny και στην ημερήσια εφημερίδα Smena), στα αρχεία της Vychodoslovenské Žriedla (Πηγές της Ανατολικής Σλοβακίας), μιας εθνικής επιχείρησης με έδρα το Prešov, καθώς και σε παρουσιάσεις σε διάφορες εκδηλώσεις και εκθέσεις.

Παραπομπή στη δημοσίευση των προδιαγραφών του προϊόντος

https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/specifikacie_op_oz/Lipovska_mineralna_voda_Salvator_Salvator.pdf